MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tad-29 ta' April, 2004

Citazzjoni Numru. 1709/2000/1

Robert Micallef

vs

Janice Dunn

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 18 ta' Awissu 2000 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi, l-attur u l-konvenuta kkontrattaw iz-zwieg taghhom fid-9 ta' Marzu 1999, fil-forma civili;

Illi, il-kunsens tal-konvenuta kien vizjat kif provdut fid-disposizzjonijiet ta' l-**Artikolu 19 (1) (c) (d) u (f) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta' Malta;**

Illi, ghalhekk iz-zwieg iccelebrat mill-kontendenti fid-9 ta’ Marzu 1999 huwa null u minghajr effett fil-ligi;

Illi, l-istess attur talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex ghar-ragunijiet premessi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg iccelebrat bejn il-kontendenti fid-9 ta’ Marzu 1999 kif fuq jinghad huwa null u minghajr effet fil-ligi;

Bl-ispejjez kontra l-konvenuta li tibqa’ ngunta in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tal-attur u l-lista tax-xhieda minnu prezentati fol. 3 tal-process.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenuta Janice Dunn, datata 15 ta’ Marzu 2001, a fol 9, fejn ecepiet bir-rispett:-

1. Illi t-talbiet tal-attur huma ndondati *stante* illi ghalkemm iz-zwieg huwa null, dan mhux minhabba tortijiet mputabbli lill-konvenuta kif dedott fic-citazzjoni izda minhabba tortijiet mputabbli lill-attur, kif jigi spjegat ahjar waqt it-trattazzjoni tal-kawza;

2. Illi, salv’ eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuta u l-lista tax-xhieda a fol 9 u fol 10 tal-process.

Rat il-verbal datat 7 ta’ Frar 2001, fejn Dr. John Vassallo ghall-attur ta ruhu b’notifikat bl-avviz tas-smiegh.

Rat il-verbal datat 18 ta’ Gunju 2001, fejn giet nominata Dr. Ramona Frendo biex tigbor il-provi u tirrelata.

Rat il-verbal datat 26 ta’ Novembru 2001.

Rat l-avviz tal-Qorti datat 22 ta’ April 2002, fejn il-Qorti ordnat din il-kawza biex tigi differita quddiem din il-Qorti kif diversament presjeduta mill-Onor. Imhallef Raymond C. Pace LL.D ghat-23 ta’ Ottubru 2002.

Rat il-verbal datat 23 ta' Ottubru 2002, fejn inghata digriet affidavit tal-konvenuta b'terminu tat-30 jum u ordnat lil Perit Legali biex tiffissa zewg seduti ghall-konkluzjoni tal-provi tal-konvenuta mhux aktar tard minn Novembru 2002 u wara l-istess seduti l-Perit Legali giet awtorizzata li tirrelata.

Rat il-verbal datat 4 ta' Frar 2003, fejn il-Qorti ordnat li ssir l-ahhar seduta ghall-provi kollha tal-konvenuta sa l-ahhar ta' Frar 2003.

Rat in-nota ta' Janice Dunn datata 20 ta' Frar 2003 li permezz taghha prezentat l-affidavit ta' Janice Gowrie, omm il-konvenuta.

Rat il-verbal datat 20 ta' Marzu 2003, Dr. Ramona Frendo bhala Perit Legali nfurmat lil Qorti li ritornat il-process u kienet ser tipprezenta r-rapport fl-istess gurnata.

Rat is-seduti mizmuma quddiem il-Perit Legali Dr. Ramona Frendo minn fol 23 sa fol 93 tal-process.

Rat in-nota tal-konvenuta Janice Dunn, datata 29 ta' Novembru 2002, a fol 94, li permezz taghha prezentat l-affidavit taghha.

Rat in-nota tal-konvenuta Janice Dunn, datata 13 ta' Jannar 2003, a fol 105, li permezz taghha prezentat l-affidavit ta' Tamsin Crookshank.

Rat il-verbal datat 21 ta' Mejju 2003, fejn Dr. Ramona Frendo halfet ir-rapport.

Rat ir-rapport tal-perit legali Dr. Ramona Frendo, datat 20 ta' Marzu 2003, minn fol 116 sa fol 196.

Rat il-verbal datat 17 ta' Gunju 2003, fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza ghad-29 ta' April 2004.

Rat il-provi kollha prodotti.

Rat id-dokumenti kollha esebiti.

Rat l-att kollha tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(I) PRINCIPJI LEGALI.

Illi l-attur qed jibbaza t-talba tieghu fic-Citazzjoni, fuq l-**artikoli 19(1) (c) (d)** u **(f)** tal-**Kap. 255** tal-Ligijiet ta' Malta.

(a) Artikolu 19 (1) (c).

Illi dan l-artikolu jiddikjara illi zwieg ghandu jigi dikjarat null jekk ikun hemm qerq fuq "*xi kwalita` tal-parti l-ohra li tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewwga*". Ghalhekk sabiex iwassal ghan-nullita` taz-zwieg, il-qerq irid ikun jirrigwarda "*dawk il-kwalitajiet, oggettivament gravi, li jincidu fuq l-essenza, il-proprjetajiet u l-ghanijiet taz-zwieg*". Ara s-sentenza **"John Borg vs Paula sive Pauline Borg"** deciza minn dina l-Onorabbli Qorti diversament preseduta fit-22 ta' Mejju 1995 (Cit. Nru. 591/94/VDG). Ara wkoll is-sentenza **"Michael Farrugia vs Liliana Farrugia"** deciza minn din l-istess Onorabbli Qorti kif preseduta fis-27 ta' Gunju 2002 (Cit. Nru. 904/98/RCP). Huwa essenzjali illi l-qerq ikun serju bizzejjed illi jfixkel serjament il-hajja mizzewwga, ara s-sentenza **"Louis Agius vs Georgina Agius"** deciza mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fid-19 ta' Ottubru 1988, u s-sentenza **"Mark Spiteri vs Susan Margaret Spiteri"** (Cit. Nru. 12554/98/RCP) deciza minn dina l-Onorabbli Qorti kif preseduta fis-27 ta' Frar 2001. Kif jinghad mill-gurista **T.J. Green**: -

"*The basic issue is not so much the fraud but rather the presence of a factor significantly disturbing the consortium vitae. A given person finds himself in a situation in which the consortium is impossible since his spouse is significantly different from the preson he thought he was marrying*" (**The Revision of Marriage Law** (1976) a fol 392).

(b) Artikolu 19 (1) (d).

Illi l-**artikolu 19 (1) (d)** tal-**Kapitolu 255** jiddikjara illi zwieg ikun null jekk: -

"*il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li taghmilha impossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg*".

Illi jidher car mill-kumpless tal-provi illi l-attur mhux qed jallega illi l-konvenuta kienet issoffri minn xi anomalija psikologika, izda qed jallega biss difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju. L-awturi jikkondividu illi l-kuncett ta' "*diskrezzjoni ta' gudizzju*" jikkomprendi zewg elementi u cioe` l-maturita` ta' l-intellett u l-maturita` tal-volonta`, u jirrikjedi l-maturita` intellettwali da parti ta' l-individwu illi jaghti l-kunsens ghaz-zwieg u li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali tal-hajja mizzewga. Il-Qrati taghna dejjem irritenew, anke' skond it-taghlim ta' l-awturi bhal perezempju ***F. Bersini*** fil-ktieb **"Il Diritto Cananico Matrimoniale" (1994)** a fol. 97 illi dan jirrikjedi: -

(a) element ta' *conceptual knowledge* u cioe` illi l-individwu jkollu kuncett baziku tan-natura u l-oggett taz-zwieg, ta' l-ghanijiet essenzjali tieghu u d-drittijiet u l-obbligi minnu naxxenti; u

(b) element ta' *evaluative knowledge* u cioe` illi, fil-mument tal-kunsens, l-individwu jkun japprezza sostanzjalment x'jikkomporta z-zwieg, bl-implikazzjonijiet u l-konsegwenzi tieghu.

Inoltre, gie ritenut fil-gurisprudenza nostrali li:-

"Id-difett irid ikun serju u mhux difett legger illi ma jiddeterminax u ma jeffetwax il-kunsens". Ara s-sentenza **"Simon Farrugia vs Gladys Farrugia"** deciza minn dina l-Onorabbli Qorti Civili fil-25 ta' Jannar 1999.

Inoltre, gie ritenut illi: -

"*Hemm difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga meta jigi pprovat li wiehed mill-kontraenti kellu nuqqas ta' maturita` intellettwali u volittiva li huma necessarji sabiex jaghraf, in vista li dan ikun ser jintrabat b'mod irrevokabbli, id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taz-zwieg, ossia r-reza u l-accettazzjoni reciproka. Id-diskrezzjoni tal-gudizzju tirreferi ghal dak il-grad ta' maturita`, ta' komprensjoni u ta' rieda tal-kontraenti li tippermettilhom li jaghtu u jirceivu lil xulxin, permezz ta' rabta guridika, f'komunjoni unika ta' hajja u mhabba. Din il-komunjoni hija indissolubilment fidila, ordinata ghall-gid tal-mizzewgin, kif ukoll ghall-prokreazzjoni u l-edukazzjoni tat-tfal*". Ara s-sentenzi **"Josette Lungaro vs Jesmond Lauro"** (Cit. Nru. 2458/97/RCP) deciza minn dina l-Onorabbli Qorti kif preseduta fl-1 ta' Frar 2001 u **"Mark Spiteri vs Susan Margaret Spiteri"** (Cit. Nru. 1254/98/RCP) ukoll deciza minn din il-Qorti kif preseduta fis-27 ta' Frar 2001.

Illi f'dan il-kaz, jirrizulta certament mill-provi prodotti, illi l-partijiet kellhom ftit li xejn preparazzjoni ghaz-zwieg ta' bejniethom, tant illi jidher illi immedjatament wara z-zwieg, ir-relazzjoni bejn il-partijiet tbiddlet u ppeggorat. Izda dan minnu nnifsu ma jwassalx ghall-konkluzjoni ta' nullita` taz-zwieg abbazi tas-**subinciz (d)** ta' l-**Artikolu 19** tal-**Kapitolu 255** tal-**Ligijiet ta' Malta.** Il-Qorti taghmel umili referenza ghall-principju enuncjat minn dina l-Onorabbli Qorti kif preseduta fil-kawza fl-ismijiet **Lorraine Zammit vs Gordon Zammit** (Cit. Nru 1082/2001/RCP) deciza fis-27 ta' Gunju 2002: -

"*Biex ikun hemm nuqqas serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju jrid ikun hemm inkapacita` psikika (mhux necessarjament anomalija psikologika fis-sens mediku psikjatriku) jew kostituzzjoni li wiehed jaghraf u jirrifletti, jew li jiddeciedi liberalment, fuq l-oggett tal-kunsens matrimonjali;*

Mhix ghalhekk kwistjoni ta' inkompatibilita` ta' karattru, jew ta' decizjoni jew decizjonijiet zbaljati. Il-paragrafu (d) ikompli jitkellem dwar 'anomalija psikologika serja li taghmilha impossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg'. Il-Qorti tosserva li

l-ligi taghna tirrikjedi mhux biss li l-anomalija psikologika tkun wahda serja, izda li tkun taghmilha impossibbli mhux sempliciment difficli, li wiehed jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg ossia jassumihoml;

Fil-mument ta' l-ghoti tal-kunsens matrimonjali, parti jew ohra tkun priva b'mod sostanzjali, ossia gravi, minn dik il-fakolta` kritiko-estimativa jew kritiko-valutativa dwar l-oggett tal-kunsens taz-zwieg, jew minn dik il-maturita` affettiva li hija presuppost ghal ghazla libera dwar l-imsemmi oggett. Id-difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju, ghalhekk, ma hux sempliciment nuqqas ta' hsieb, nuqqas ta' riflessjoni; anqas ma jfisser li wiehed jaghmel ghazliet jew jiehu decizjonijiet zbaljati – infatti decizjoni jew ghazla zbaljata hi perfettament kompatibbli ma' diskrezzjoni ta' gudizzju;

Li parti fiz-zwieg ma tkunx fehmet sufficjentement, fis-sens li ma tkunx hasbet bizzejjed jew ma tkunx irriflettiet bizzejjed fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tal-hajja mizzewga, ma jammontax necessarjament ghal difett (serju) ta' diskrezzjoni ta' gudizzju;

*Ghalhekk biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' gudizzju kif ravvizat fl-**artikolu 19 (1) (d)** irid ikum hemm l-inkapacita` psikika (mhux necessarjament anomalija psikoloogika fis-sens mediku jew psikjatriku) jew kostituzzjoni li wiehed jaghraf u jirrifletti, u li jiddeciedi liberament, fuq l-oggett tal-kunsens matrimonjali*".

Illi tal-istess portata huma s-sentenzi **"Joseph Borg vs Maria Nicolina Cutajar"** (Cit. Nru 1564/97/RCP) deciza minn dina l-Onorabbli Qorti kif preseduta fil-21 ta' Ottubru 1999 u s-sentenza **"Kevin Spiteri vs Dr. Renzo Porsella Flores"** (Cit. Nru. 2443/97/RCP) ukoll deciza minn dina l-Onorabbli Qorti kif preseduta fit-18 ta' Jannar 2000.

(c) <u>Artikolu 19 (1) (f).</u>

Illi l-**artikolu 19(1) (f)** tal-**Kapitolu 255** tal-**Ligijiet ta' Malta** jiddikjara illi zwieg ikun null jekk: -

"*il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu, jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg*".

Illi jidher illi f'dan il-kaz, l-attur qed jallega illi l-kunsens tal-konvenuta kien vizzjat bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu u ta' l-elementi essenzjali tieghu, u li ghalhekk hija ssimulat il-kunsens taghha ghaz-zwieg *de quo*, u dan minhabba l-fatt illi allegatament, il-konvenuta zzewget biss biex tkun tista' tibqa' tghix hawn Malta – fatt illi huwa negat mill-konvenuta, izda illi jirrizulta bhala l-aktar tezi probabbli fic-cirkostanzi kollha tal-kaz, kif ampjament diskuss fil-konsiderazzjoni ta' Fatt (*supra*).

Illi ghalkemm il-Ligi taghna ma tiddefinixxix x'jikkostitwixxi l-elementi essenzjali taz-zwieg, il-Qrati taghna rritenew illi dawn il-kwalitajiet essenzjali jikkonsistu fil-komunjoni tal-hajja mizzewwga, l-indissolubilita`, il-fedelta` u l-prokreazzjoni tat-tfal, kif inghad fis-sentenza **"Mark Spiteri vs Susan Margaret Spiteri"** (Cit. Nru. 1254/98/RCP) deciza minn dina l-Onorabbli Qorti kif preseduta fis-27 ta' Frar 2001:

"*L-elementi essenzjali taz-zwieg jikkonsistu fl-obbligazzjoni rigwardanti l-att konjugali jew unjoni karnali, bhala unjoni fizika u bazi ghall-prokreazzjoni; l-obbligazzjoni tal-komunjoni tal-hajja u mhabba bhala espressjoni ta' l-unjoni bejn ir-ragel u l-mara, gid reciproku, li huwa inseparabbli mill-kreazzjoni ta' ambjent siewi ghar-ricezzjoni u l-edukazzjoni tat-tfal; u l-obbligazzjoni li tircievi u trabbi tfal fil-kuntest ta' komunita` konjugali. Huwa importanti li wiehed jiftakar li dawn l-obbligi essenzjali jridu jkunu reciproci, permanenti, kontinwi, esklussivi u irrevokabbli…*".

Illi tal-istess portata hija s-sentenza fl-ismijiet **"Lorraine Zammit vs Gordon Zammit"** (Cit. Nru. 1082/01/RCP) ukoll deciza minn din l-Onorabbli Qorti kif preseduta fis-27 ta' Gunju 2002.

Illi l-Qorti hawnhekk taghmel referenza ghall-kawza fl-ismijiet **"Haidon vs Haidon"** deciza minn dina l-Qorti diversament preseduta fis-7 ta' Lulju 1994 fejn inghad: -

"*ma ghandu jkun hemm ebda motivazzjoni li ggieghel persuna tersaq ghaz-zwieg ghajr l-imhabba lejn persuna ohra w ix-xewqa li tqatta' l-kumplament ta' hajjitha fil-kumpanija taghha. Fiz-zwieg, wiehed irid ikun lest li jaghti t-totalita` tieghu nnifsu esklussivament lill-persuna l-ohra, u din l-ghotja trid tkun mhux biss reciproka izda motivata bi hsieb genwin li verament ikun irid johloq 'a partnership for life'*". [Enfasi Mizjud]

Illi '*noltre*, fil-kawza **"Micallef vs Micallef"** deciza minn dina l-Qorti diversament preseduta fl-4 ta' Mejju 1993, gie deciz illi "*element essenzjali tal-hajja mizzewga skond il-Ligi taghna huwa d-dritt tal-mizzewgin ghall-komunjoni tal-hajja ('communio vitae') bejniethom*". Dan huwa fattur ta' rilevanza assoluta fil-kaz odjern.

Illi l-Qrati taghna rritenew fis-sentenza bl-ismijiet **"Theresa Taguri vs Avukat Christoper Cilia et noe"** deciza minn dina l-Qorti diversament *pre* Onor. N. Arrigo fl-11 ta' Ottubru 1999, illi: -

"l-eskluzjoni pozittiva ma kellhiex necessarjament tirrizulta biss minn xi haga espressa direttament izda setghet tigi espressa bl-imgieba ta' xi parti fil-perjodu immedjatament qabel u wara li jkun inkiseb l-istess kunsens".

Illi tal-istess portata huma s-sentenzi bl-ismijiet **"Mark Spiteri vs Susan Margaret Spiteri"** (Cit. Nru. 1254/98/RCP) deciza fis-27 ta' Frar 2001; **"Lorraine Zammit vs Gordon Zammit"** (Cit. Nru. 1082/01/RCP) deciza fis-27 ta' Gunju 2002 u s-sentenza fl-ismijiet **"Josette Lungaro vs Jesmond Lungaro"** (Cit. Nru. 2458/97/RCP) deciza fl-1 ta' Frar 2001.

Illi kif inghad ukoll fil-kawza **"Dr. Stephen Muscat noe vs Maria Borg Grech"** deciza fl-14 ta' Awissu 1995, l-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg jew xi wiehed mill-elementi essenzjali tieghu tista' tkun implicita. F'dak il-kaz, dina l-

Qorti diversament preseduta kkwotat favorevolment lil ***Castano*** li ddefinixxa l-eskluzjoni posittiva bhala "*un atto posittivo di volonta`*", izda mbaghad kompla jelucida: -

"*Pero` l'atto posittivo della volonta` non si identifica con l'intenzione espressa o esplicita, ma l'atto della volonta` puo` essere posittivo ed essere manifestato implicitamente… puo` essere emesso anche con intenzione implicita, vale a dire mediante il modo da comportarsi del soggetto che esclude, o mediante l'insieme di circostanze della vita del medesimo soggetto".*

Illi tal-istess portata hi s-sentenza fl-ismijiet **"Simon Farrugia vs Gladys Farrugia"** (Cit. Nru. 786/95/NA) deciza fil-25 ta' Jannar 1999.

(II) APPREZZAMENT TAL-PROVI BHALA FATT.

Illi mill-provi jirrizulta illi l-partijiet iltaqghu gewwa *nightclub* f'Gunju (skond l-attur ara x-xhieda tieghu *inter alia* fis-seduta tal-25 ta' Ottubru 2001) jew Lulju 1998 (skond il-konvenuta – ara x-xhieda taghha fis-seduta tal-15 ta' Ottubru 2001), meta l-konvenuta kienet ghal vaganza qasira Malta. Jidher illi f'dak l-istadju, il-partijiet qattghu madwar tlett (3) ijiem flimkien; l-attur xehed fis-seduta ta' Ottubru 2001 illi huwa ltaqa mal-konvenuta fil-bidu tal-vaganza taghha ta' hmistax-il (15) gurnata, u illi huma qattghu l-ahhar erbat (4) ijiem tal-btala taghha jiltaqghu kuljum, mentri l-konvenuta, fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2002, xehdet illi l-vaganza taghha kienet biss ta' gimgha u li matulha ltaqghet mal-attur xi tlitt darbiet. Meta l-konvenuta, li hija Skocciza, telghet lura l-Iskozja, il-partijiet baqghu jikkorrispondu bit-telefon u bl-ittri regolarment.

Illi xi ftit tal-gimghat wara din l-ewwel laqgha taghhom, il-konvenuta regghet giet Malta f'Awissu ta' l-1998 stess, ghal btala ta' gimgha, fejn hija kienet tghix fid-dar tal-genituri tal-attur (*vide* x-xhieda tal-attur tal-25 ta' Ottubru 2001 u tal-konvenuta fil-15 ta' Novembru 2002). Sa minn dan iz-zmien, jigifieri meta l-partijiet, b'kollox kienu ghadhom jafu lil xulxin mhux aktar minn ghaxart (10) ijiem, jidher illi huma kienu diga` qed jiddiskutu l-possibilita` illi l-

konvenuta tigi tghix Malta, fix-xhieda taghha tal-15 ta' Novembru 2002 tghid illi fiz-zmien illi l-partijiet tgharrsu u cioe' f'Settembru 2001, kienu ddiskutew diga' l-possibilita' li l-konvenuta tigi tghix Malta (ara wkoll ix-xhieda tal-attur moghtija fil-25 ta' Ottubru 2001).

Illi mbaghad, f'Settembru, l-attur kien tela' l-Iskozja huwa stess, ghal btala ta' gimgha skond ix-xhieda tal-konvenuta moghtija kemm permezz tal-affidavit u wkoll fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2002 u ta' gimghatejn skond ix-xhieda tal-attur moghtija fil-25 ta' Ottubru 2001. Matul dina l-vaganza, skond ix-xhieda tal-konvenuta permezz tal-affidavit u *viva voce* fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2002, u dik ta' Janice Gowrie, omm il-konvenuta, moghtija permezz tal-affidavit, il-partijiet tgharrsu. Il-Qorti tirrileva illi f'dan iz-zmien, il-partijiet kienu ltaqghu b'kollox mhux aktar minn tlett (3) gimghat.

Illi wara l-konvenuta giet tghix Malta, ghalkemm mhux car meta sehh. Skond ix-xhieda tal-konvenuta fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2002 dan gara f'Ottubru 1998, filwaqt li skond ix-xhieda tal-attur fis-seduta tal-25 ta' Ottubru 2001 dan sehh f'Jannar 1999. Pero`, zewg punti huma ferm sinifikanti fl-opinjoni ta' din il-Qorti. L-ewwel nett, illi, wara biss perijodu ta' tlett (3) gimghat jafu lil xulxin *di persona*, il-konvenuta telqet minn pajjizha biex giet tghix Malta; u t-tieni nett, illi hemm qbil illi matul dan iz-zmien, qabel iz-zwieg taghhom, il-partijiet kienu qed jikkoabitaw gewwa flat illi huma krew f'Marsaskala, kif jirrizulta mix-xhieda tal-attur fis-seduta tal-25 ta' Ottubru 2001 u x-xhieda tal-konvenuta fis-seduta tal-15 ta' Novembru 2002.

Illi jirrizulta wkoll inkontestat mill-provi illi sa mill-bidu tal-konoxxenza u r-relazzjoni taghhom, il-partijiet kienu qed jaghmlu minn kollox sabiex il-konvenuta ssib xoghol Malta, pero` kienu qed isibu diffikultajiet kbar minhabba l-fatt illi l-konvenuta kienet barranija u ma kellhiex *working permit*, dan jidher car mix-xhieda tal-partijiet moghtija fis-seduti quddiem il-Perit Legali Dr. Ramona Frendo tal-25 ta' Ottubru 2001, 27 ta' Gunju 2002, 18 ta' Settembru 2002 u tal-15 ta' Novembru 2002, u wkoll dik ta' Mary Rose MacDougall moghtija fis-seduta tat-3 ta' Settembru

2002. Jidher ghalhekk ppruvat illi kien minhabba dan il-fatt illi l-partijiet iddecidew illi jizzewwgu. Fil-fatt l-attur xehed li: -

“*Fil-bidu li jiena sirt naf lil Janice, qatt ma sar diskors dwar zwieg bejnietna. Kien biss meta qamet il-kwistjoni li Janice riedet tigi tghix Malta, li tkellimna dwar iz-zwieg u dan kien wara li kkonsidrajna l-possibilita` li Janice ggib permess tax-xoghol hawn Malta izda sibna diffikulta`.”*

Illi wkoll, fis-seduta tat-18 ta’ Settembru 2002, ghal domandi li sarulu in kontro-ezami l-istess attur qal: -

“*Mistoqsi ghall-liema raguni ma kien hemm hadd mistieden meta jiena u Janice izzewwigna, nghid illi dan kien zwieg mghaggel peress illi Janice ma kinitx tahdem u riedet il-working permit sabiex tkun tista’ tghix hawn. Ahna konna morna f’Jannar ir-Registru Pubbliku ghat-tnidijiet u huma kienu tawna l-gurnata meta setghet issir ic-ceremonja, li jidhirli kienet xi d-9 ta’ Marzu 1999. Jien lil Janice kont sirt nafha l-ewwel darba xi Gunju 1998”.*

Mistoqsija: *Ma deherlekx illi li tizzewweg wara sitt xhur li tkun taf lill-persuna, kien mghaggel?*

Twegiba: *“Iva; jiena ma*
permit, ahna fhimna li s-soluzzjoni kienet li nizzewwgu biex Janice tkun tista’ tibqa’ Malta liberament”.

Mistoqsija: *“Xi hadd ikkostringiek li tizzewweg?”*

Twegiba: *“Iva; Janice ghaliex hi riedet tahdem hawn Malta”.*

Mistoqsija: *“Janice qaltlek diskors fis-sens: “jew nizzewgu, jew ha nitilqek?”*

Twegiba: *“Le; diskors bhal dan qatt ma ntqal imma Janice kienet tghid li trid tizzewweg biex tkun tista’ tahdem hawn Malta*”.

Illi l-Qorti f'dan il-punt tirrileva illi d-decizjoni taz-zwieg ittiehdet mhux aktar tard minn Jannar 1999, jigifieri biss sitt (6) xhur wara li l-partijiet kienu ltaqghu, u meta huma kienu effettivament flimkien fizikament ghall-perijodu illi ma setax kien jeccedi t-tliet (3) xhur, dan dejjem skond jekk wiehed jistriehx fuq ix-xhieda tal-attur illi l-konvenuta li hi giet tghix Malta f'Ottubru 1998, kif ga indikat qabel. Huwa minnu illi l-konvenuta, skond ma xhedet fl-affidavit taghha qed tallega illi d-decizjoni taz-zwieg ittiehdet f'Marzu 1999, pero` meta wiehed iqis illi l-partijiet effettivament izzewgu fid-9 ta' Marzu 1999 u legalment kien jehtieg illi jigu ppubblikati t-tnidijiet qabel din id-data, bil-fors illi d-decizjoni kienet ittiehdet sahansitra f'Dicembru 1998.

Illi l-konvenuta tikkonferma fix-xhieda taghha tal-15 ta' Novembru 2002, illi hija kellha diffikultajiet sabiex issib impieg Malta, pero` donnha trid taghti l-impressjoni illi mhux minnu illi l-partijiet izzewwgu unikament biex hija tkun tista' tahdem Malta. Effettivament, fl-affidavit taghha hija tghid: -

"Then in March 1999 we decided to get married in the registrar office, after a lot of discussions, this was an important choice that had to be made by both of us. We also knew that it would make it a lot easier for us if I was able to work as two salaries are better than one and Robert at the time was not earning a great salary as he was working for his father. We would be able to save up and buy a house and get married by the church [sic] too if we had more money and that was our intention. We did not let anyone know that we got married in the registrar [sic] as we thought this was not the correct way to do it but it was the easiest way for us. We never had a celebration or anything just a quiet meal in a restaurant with his sister and his friend. I told my mum and nana [sic] and my best friend about the marriage in the registrar [sic], but told them there was no need for them to come as I would want them to be present at the church wedding, and I didn't think it was fair to ask them to pay the flights and accommodation which they would have had to if they come over now. Robert's mother and father were not

there either, the only family that was there was Robert's sister as my witness and Robert's best friend Josie Puliz [sic] as his witness. As I have said, our intentions where to save up and have the proper wedding in church and have a reception where I could then invite my family over."

Illi minn dan jirrizulta illi, anke' bl-ammissjoni tal-konvenuta stess, iz-zwieg fil-forma civili kien essenzjali sabiex hija tkun tista' tibda tahdem hawn Malta. Ovvjament, skond il-konvenuta, dan kien biex il-partijiet ikunu jistghu jizzewgu bir-rit religjuz u jibnu familja flimkien. Pero`, effettivament, il-Qorti ghandha dubbju kemm verament qatt kien gie ppjanat zwieg bir-rit religjuz. Il-konvenuta rabtet fix-xhieda taghha l-preparamenti tat-tieg ta' oht l-attur, Mary Rose MacDougall, pero` ghalkemm dina x-xhud xehdet u sarilha l-kontro-ezami fil-kors tas-seduta tat-3 ta' Settembru 2002, dan il-punt ma tqajjimx mill-konvenuta fil-kors tax-xhieda ta' l-imsemmija MacDougall. Anke' l-konvenut, meta gie mistoqsi in kontro-ezami fis-seduta tat-18 ta' Settembru 2002, cahad illi z-zwieg bir-rit Kattoliku qatt gie konsiderat qabel iz-zwieg civili bejn il-partijiet, anzi qal illi meta qamet il-kwistjoni wara z-zwieg (civili), huwa beza' ghaliex kien ra tibdil fl-attitudini tal-konvenuta.

Illi *'noltre*, l-allegazzjoni tal-konvenuta illi huma riedu jizzewgu bir-rit civili biss sabiex ikunu jistghu jgemmghu aktar flus ghal zwieg kbir bir-rit Kattoliku, hija, fl-umili fehma ta' l-esponenti kontradetta wkoll mill-fatti illi jirrizultaw inkontestati rigward l-infiq ta' l-istess konvenuta matul iz-zwieg. Effettivament, l-attur ilmenta tul ix-xhieda kollha tieghu mill-infiq esorbitanti tal-konvenuta. U l-konvenuta xehdet illi, meta f'Settembru 1999, jigifieri xi sitt (6) xhur wara z-zwieg, hija rnexxielha ssib impieg, hija kienet tonfoq il-flus fuq il-kontijiet tad-dar, hwejjeg ghaliha u ghal zewgha u affarijiet ta' lussu ghal familja ta' l-attur (ara x-xhieda taghha kemm permezz tal-affidavit u kif ukoll *viva voce* fis-seduta tal-25 ta' Novembru 2002).

Illi m'hemm l-ebda indikazzjoni li l-konvenuta kienet b'xi mod qed iggemma' sabiex il-partijiet ikunu jistghu jaghmlu cerimonja tat-tieg kbira, jew jibnu futur u familja flimkien.

Inoltre, huwa inkontestat ukoll il-fatt illi meta l-partijiet isseparaw kien hemm dejn *in linea* ta’ *overdraft* mal-Bank ta’ diversi mijiet ta’ Liri (ara x-xhieda taghha kemm permezz tal-affidavit u kif ukoll *viva voce* fis-seduta tal-25 ta’ Novembru 2002) – fatt illi wkoll jindika illi ma kienx hemm xi tifdil ghall-futur kif tallega l-konvenuta.

Illi l-attur u l-familjari tieghu jallegaw illi l-konvenuta riedet tizzewweg biex tibqa’ Malta ghaliex kienet thoss illi ghaliha ma kienx hemm futur gewwa l-Iskozja, dan jidher car fix-xhieda tal-attur *passim,* dik ta’ John Micallef fis-7 ta’ Jannar 2002 u dik ta’ Mary Rose MacDougall tat-3 ta’ Settembru 2002. Il-konvenuta, permezz tal-affidavit taghha u wkoll permezz tax-xhieda taghha tal-15 ta’ Novembru 2002 tichad dan u tghid illi gewwa l-Iskozja hija kellha impieg tajjeb, flat u karozza. Il-Qorti l-ewwel nett tirrileva illi paga ta’ hdax-il elf Lira Sterlina (ara x-xhieda tal-konvenuta tal-15 ta’ Novembru 2002) gewwa l-Iskozja mhix paga gholja. *Inoltre*, il-mod kif il-konvenuta, minghajr l-icken hsieb, telqet kull ma kellha gewwa l-Iskozja biex giet tghix Malta ma’ ragel illi kienet iltaqghet mieghu wicc imb’wicc mhux aktar minn tlett (3) gimghat b’kollox, huwa indikazzjoni cara ta’ kemm effettivament, il-konvenuta ma kellhiex rabta ma’ pajjizha, u jikkorrobora l-allegazzjoni attrici illi l-konvenuta riedet titlaq mill-Iskozja biex tigi tghix Malta permanentement.

Illi anke’ l-argumentazzjoni tal-konvenuta illi hi hawn Malta qieghda wahedha mentri l-Iskozja ghandha kollox, u ghalhekk certament illi ma riditx tizzewweg biex tghix Malta, hija kontradetta mill-fatti u c-cirkostanzi ta’ hajjitha. Effettivament, ghalkemm il-partijiet isseparaw biss sena wara z-zwieg taghhom, fil-bidu tas-sena 2000, jirrizulta illi l-konvenuta baqghet tghix Malta, fl-istess impieg illi kienet sabet matul iz-zwieg, kif jirrizulta anke’ mix-xhieda ta’ Tamsin Crookshank moghtija bil-procedura tal-affidavit. Il-konvenuta bniet relazzjoni ohra tant illi ghandha tarbija mill-istess sieheb prezenti taghha hawn Malta, dan jidher kemm fix-xhieda tal-konvenuta tas-16 ta’ Dicembru 2002 u kif ukoll fix-xhieda ta’ ommha Janice Gowrie tal-20 ta’ Frar 2003.

Illi fil-kors tal-proceduri, il-konvenuta u x-xiehda minnha prodotti ghamlu allegazzjonijiet ta’ vjolenza fil-konfront ta’ l-attur, liema allegazzjonijiet gew kontradetti mill-istess attur. Pero` f’mohh il-Qorti, il-veracita` *o meno* ta’ tali allegazzjonijiet hija rizolta minn fattur wiehed illi dwaru xehdet l-istess konvenuta. Il-konvenuta tallega illi kien hemm madwar hames (5) jew sitt (6) istanzi ta’ vjolenza, u fil-kors tax-xhieda minnha moghtija *viva voce* fis-seduta tal-25 ta’ Novembru 2002, tghid illi ma tiftakarx id-data meta l-ewwel darba bdiet il-vjolenza, izda tiftakar kjaramanet l-ewwel okkazjoni ta’ vjolenza, illi, skond hi, kienet wara argument illi l-partijiet kellhom gewwa San Giljan. Pero`, meta xehdet permezz tal-procedura ta’ l-affidavit, il-konvenuta ddeskriviet dan l-istess incident f’dettall u xehdet illi kienet taf illi l-attur ser ikun vjolenti fil-konfront taghha, ghax gharfet is-sinjali minn incidenti precedenti. Mela dwar dan l-incident, il-konvenuta kkontradixxiet lilha nnifisha ghaliex f’nifs wiehed tghid illi dan kien l-ewwel incident ta’ vjolenza, u sussegwentement tghid illi gharfet is-sinjali ta’ xenata minn incidenti precedenti.

Illi izda aktar minn hekk, il-Qorti ma thosshiex konvinta mill-allegazzjonijiet tal-konvenuta dwar vjolenza fir-relazzjoni da parti ta’ zewgha, minhabba l-fatt illi hija xehdet (ara x-xhieda tal-konvenuta moghtija minnha bil-procedura tal-affidavit), u dwar dan hija korroborata mix-xhieda tal-genituri ta’ l-attur (ara x-xhieda ta’ John Micallef moghtija fis-7 ta’ Jannar 2002 u ta’ Mary Micallef moghtija fit-12 ta’ Gunju 2002), illi meta kien ikollhom argumenti bejniethom, hija kienet iccempel lill-genituri ta’ l-attur biex tugzah. Dan kienet taghmlu anke’ f’nofs ta’ lejl, u gieli l-genituri ta’ l-attur nizlu ghandhom anke’ bil-pigama. Pero`, l-konvenuta tallega illi kienet tishti tghidilhom illi l-attur kien qed isawwatha. Dan ma tantx huwa verosimili ghaliex fl-umili fehma tal-Qorti jekk mara tkun cemplet lin-nies zewgha f’nofs ta’ lejl u qalghethom minn gewwa darhom ghaliex kellha glieda ma’ zewgha, kieku verament kien isawwatha, kienet tghidilhom, sabiex tiggustifika l-agir taghha.

Illi wkoll l-allegazzjoni tal-konvenuta dwar vjolenza da parti ta’ l-attur tirrelata ghall-perijodu wara Settembru 1999 (ara x-xhieda tal-konvenuta permezz tal-affidavit) u ghalhekk sitt (6) xhur wara z-zwieg bejn il-partijiet. Fic-cirkostanzi, il-Qorti ma thossx illi dan kien fattur illi verament effettwa l-kapacita` jew il-kunsens tal-partijiet u kwindi l-validita` taz-zwieg *de quo*.

Illi kwistjoni ohra ta’ fatt illi rrizultat fil-kors tal-proceduri kienet dik ta’ l-abort illi kienet ghamlet il-konvenuta qabel ma hija ltaqghet ma’ l-attur. Il-konvenuta tallega illi dwar dan il-fatt kienet tkellmet ma’ l-attur qabel iz-zwieg wara illi l-attur allegatament kien fittxilha fil-portmoni u sabilha xi karta li titkellem dwar dan l-abort. B’danakollu, f’dan il-fatt, mhix korroborata. Mill-banda l-ohra, l-attur, korroborat minn ohtu Mary Rose MacDougall u zewgha Graham MacDougall (ara t-traskrizzjoni tas-seduta tat-3 ta’ Settembru 2002), u minn missieru John Micallef (li xehed fis-7 ta’ Jannar 2002), jallega illi huwa sar jaf dwar l-abort biss wara z-zwieg (ara x-xhieda tieghu fit-2 ta’ Novembru 2001, u wkoll in kontro-ezami fis-27 ta’ Gunju 2002 u t-18 ta’ Settembru 2002). Jidher illi dina l-kwistjoni hawdet lill-attur li baqa’ jewden dwarha, tant illi kien isemmiha f’kull argument illi kien jinqala’ bejn il-partijiet, specjalment lejn l-ahhar tar-relazzjoni ta’ bejniethom (ara l-affidavit tal-konvenuta). Fil-fatt l-attur xehed fit-2 ta’ Novembru 2002 illi:

“Jiena meta sirt naf b’dan kont mahsud hafna”; u wkoll *“Jiena kont bqajt nehwden dwar dan u anke’ jekk kont nara loghba football fuq it-televizjoni kien jigini f’rasi”.*

Illi missier l-attur xehed fis-7 ta’ Jannar 2002 illi:

“wara li Robert kien izzewweg darba gie jkellimini u qalli li Janice kienet ghamlet abortion. Qalli li kien sar jaf ftit qabel, jigifieri wara li zzewweg. Kien sorpiz u mdejjaq dwar dan”.

Illi fl-ahhar nett, jirrizulta wkoll illi matul iz-zwieg bejn il-partijiet, proprju fil-bidu taz-zwieg, il-konvenuta kienet harget tqila izda korriet xi ftit wara. Huwa sinifikanti illi la l-

attur u lanqas hadd mill-familjari tieghu ma xehdu dwar dan il-fatt in ezami. Il-konvenuta mill-banda l-ohra xehdet dwar dan fid-dettall, kif anke' korroborata minn ommha Janice Gowrie fl-affidavit taghha. Il-Qorti tikkonkludi mill-provi prodotti illi t-tqala' in kwistjoni kienet fortuita u mhix ippjanata, u f'mohh l-attur talanqas, ma kellha l-ebda relevanza fiz-zwieg. Dan il-fatt jikkonferma kemm ma kienx hemm komunjoni tal-hajja bejn il-partijiet.

(III) APPLIKAZZJONI TAL-LIGI GHALL FATTI TAL-KAZ.

Illi issa f'dan il-kaz, kif diga` nghad, certament illi d-decizjoni tal-partijiet illi jidhlu ghaz-zwieg kienet wahda affrettata u mehuda ghall-kunsiderazzjonijiet estranei li ghandhom jesorbitaw ghal kollox mid-decizjoni sabiex wiehed jintrabat irrevokabilment u indissolubilment fil-komunjoni ta' hajja mizzewga. B'danakollu, ma jirrizultax f'xi wiehed mill-partijiet illi kien hemm xi inkapacita` psikika, kif rikjesta mill-Ligi u mill-gurisprudenza nostrana, illi twassal ghal nuqqas ta' maturita` affettiva, jew tal-fakoltajiet kritiko-estimativi jew kritiko-valutativi tal-partijiet, u kwindi ghan-nullita` taz-zwieg *de quo*.

Illi effettivament, jidher illi z-zewg partijiet kienu persuni ta' intelligenza u maturita` medja, u ghalkemm jirrizulta kjarament illi huma ma hasbux dwar dak illi kien jikkomporta z-zwieg dan ma kienx minhabba xi nuqqas serju ta' diskrezzjoni tal-gudizzju, izda sempliciment minhabba kunsiderazzjonijiet ohra, u cioe` ghaliex l-attur kien moghmi minn infatwazzjoni ghall-konvenuta illi, min-naha taghha, riedet illi tigi tghix Malta permanentement, u kkuntrattat, effettivament, zwieg ta' konvenjenza.

Illi l-Qorti ghalhekk tikkonkludi illi f'dan il-kaz ma jirrizultax illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat minhabba xi difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, li kienu jaghmluha impossibli ghalihom illi jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg.

Illi dwar l-**artikolu 19 (1) (c)** din il-Qorti thoss li ghandha taqbel mal-brava Perit Legali Dr. Ramona Frendo u jigi

ddikjarat li ma hemmx bazi ta' annulament taht dan is-subartikolu u dan peress li ma jirrizultax li l-attur ma kienx jaf bit-tqala tal-konvenuta qabel iz-zwieg, anzi jirrizulta l-kuntrarju. Dwar il-kwsitjoni ta' abort il-Qorti tirreferi ghall-istess konkluzzjonijiet tal-perit legali u taddotahom, b'dan ghalhekk li taht dan il-kap ma hemmx kaz ta' annulament taz-zwieg.

Illi pero' min-naha l-ohra fil-kuntest tal-**artikolu 19 (1) (f)** jinghad li effettivament, f'dan il-kaz mhux biss, kif diga` gie rimarkat, id-decizjoni tal-partijiet illi jizzewgu ttiehdet b'mod mghaggel u sempliciment in konsegwenza tax-xewqa tal-partijiet illi l-konvenuta tkun tista' tahdem u tghix Malta, talli l-agir tal-partijiet wara z-zwieg, ma jhalli l-ebda dubju dwar l-eskluzjoni taghhom ta' diversi elementi essenzjali fil-hajja mizzewga, izda senjatament tal-komunjoni tal-hajja. Wara z-zwieg jirrizulta illi l-partijiet ftit li xejn ghexu ta' mizzewgin. Kif gja` muri t-tqala' tal-konvenuta giet injorata kompletament mill-attur u mill-familjari tieghu. Sussegwentement, meta l-konvenuta sabet impieg Malta, hija bdiet tberbaq il-flus, u immedjatament inqala' disgwid u glied serju fil-koppja, illi wassal ghall-firda taghhom biss sena wara illi huma zzewgu. Il-fatt illi s-separazzjoni konsenswali bejn il-partijiet giet konkluza biss fi zmien gimghatejn minn meta l-konvenuta rritornat minn btala barra minn Malta u telqet mid-dar matrimonjali, ukoll jikkonferma kemm affettivament, ma kienx hemm komunjoni ta' hajja bejn il-partijiet. Il-fatt illi l-konvenuta baqghet tghix Malta wara s-separazzjoni, kif ga` rilevat, jikkonferma dik illi kienet l-intenzjoni ahharija taghha fiz-zwieg, u jikkostitwixxi prova ta' l-eskluzjoni implicita taghha tal-hajja mizzewwga.

Illi l-Qorti hawnhekk taghmel referenza ghall-kawza fl-ismijiet **"Mary Mustefa Al Muhamed vs Mustafa Mustefa Al Muhamed"** (Cit. Nru. 3046/96/NA) deciza minn din l- Qorti diversament preseduta fis-27 ta' Lulju 1999 u dan ghaliex il-fatt f'dak il-kaz kienu kwazi dentici ghal dawk odjerni. Fil-fatt, l-Qorti hawnhekk ticcita whud mill-kunsiderazzjonijiet illi wasslu ghall-gudizzju ta' dik il-Qorti fl-istess kawza, li huma identici ghal dawk tal-kaz odjern: -

"*Il-partijiet izzewgu wara li kienu lilhom jafu u jiffrekwentaw lil xulxin ghal zmien qasir hafna; il-partijiet ma kellhom ebda preparazzjoni serja ghaz-zwieg… il-konvenut ma kellux permess biex ighix Malta qabel izzewweg lill-attrici u, ghalkemm huwa jichad l-asserzjoni ta' l-attrici illi kienet din ir-raguni vera ghaliex huwa zzewwigha, certament illi din l-ipotezi ma tistax tigi facilment skartata; iz-zmien qasir li fih il-partijiet ghexu flimkien qabel ma sseparaw kien mimli problemi u f'dan il-perijodu ftit li xejn jidher li l-partijiet ghexu flimkien ta' ragel u mara mizzewga kif jigri f'familji normali, u dan l-istat ta' fatt kien rizultat dirett tan-nuqqas ta' thejjija serja ghaz-zwieg. Ghalhekk, jekk wiehed ikollu jibded il-bilanc finali, il-konkluzjoni li wiehed necessarjament jasal ghaliha hi li l-partijiet dahlu ghal dan iz-zwieg b'certa laxkezza, spensjeratezza w irresponsabilita` li juru bic-car illi dan iz-zwieg ma kienx zwieg ta' veru, zwieg reali, izda zwieg mahsub minn kull parti biex iservi l-konvenjenza tieghu jew taghha…*".

Illi *in vista* tal-fatti u provi prodotti fil-proceduri odjerni, il-Qorti tikkonkludi illi l-konvenuta eskludiet element essenzjali tal-hajja matrimonjali u cioe` l-*communio vitae*, u ghalhekk il-kunsens taghha kien simulat b'mod illi jgib mieghu n-nullita` taz-zwieg *de quo*. Effettivament, pero`, anke' da parti ta' l-attur, jirrizulta ampjament, anke' mix-xhieda ta' l-attur stess (kif ga` rilevat antecedentement), illi d-decizjoni taz-zwieg kienet motivata minn fatturi estranei ghall-*communio vitae* u ghalkemm fil-kaz ta' l-attur jidher illi seta' kien hemm affezzjoni jew talanqas infatwazzjoni aktar genwina minn dik tal-konvenuta, il-Qorti tikkonkludi illi anke' l-kunsens tieghu kien simulat.

Illi ghaldaqstant jirrizulta soddisfacentement ppruvat illi z-zwieg kuntrattat bejn il-kontendenti fid-9 ta' Marzu 1999, kien null u bla ebda effett fil-Ligi *stante* illi l-kunsens tal-kontendenti kien vizzjat bl-eskluzjoni pozittiva ta' element essenzjali tal-hajja mizzewga u cioe` l-*communio vitae ai termini* ta' l-**artikolu 19(1) (f)** tal-**Kapitolu 255** tal-**Ligijiet ta' Malta**.

Illi ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu akkolti billi z-zwieg celebrat bejn il-partijiet fid-9 ta’ Marzu 1999 jigi dikjarat null u bla effett skond il-Ligi. Fic-cirkostanzi jidher illi jkun gust illi l-ispejjez ta’ dina l-kawza jigu sopportati ugwalment bejn il-partijiet.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta’ u tiddeciedi,** billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuta biss in kwantu l-istess huma b’xi mod inkompatibbli ma’ dak fuq premess u hawn deciz, **tilqa’ t-talba attrici** b’dan illi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg iccelebrat bejn il-kontendenti fid-9 ta’ Marzu 1999 kif fuq jinghad huwa null u minghajr effet fil-ligi u dan abbazi tal-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255 tal-Ligijet ta’ Malta** ghar-ragunijiet imputabbli liz-zewgt partijiet.

Bl-ispejjez jinqassmu bin-nofs bejn iz-zewgt partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------